

Directie Dienstverlening, Afdeling Expertise
Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT)

Azerbeidzjan || Factsheet

Informatie ter beoordeling van ‘veilig derde land’

Voor intern gebruik

april 2020

Inleiding

Doel

TOELT bereiken regelmatig verzoeken om informatie die gebruikt kan worden bij de beoordeling of land X kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'. Omdat dit bij uitstek informatie is die in meerdere zaken gebruikt kan worden stellen we deze graag beschikbaar in de vorm van een Factsheet.

Indeling van dit factsheet

In dit factsheet wordt voor Azerbeidzjan ingegaan op de standaardvragen die door de IND zijn vastgesteld ter beoordeling van de vraag of een land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'.

Disclaimer

Dit rapport is niet openbaar, maar bestemd voor intern gebruik. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de in dit rapport opgenomen informatie integraal aan derden beschikbaar te stellen. De in dit rapport opgenomen informatie kan echter wel gebruikt worden in een voornemen, beschikking of ander openbaar (proces) stuk. In dat geval dient echter verwezen te worden naar de in dit rapport genoemde achterliggende, oorspronkelijke bronnen. Het is niet de bedoeling naar dit rapport of naar TOELT te verwijzen als uitgevende instantie. Verwijs alleen naar de hier opgevoerde bronnen.¹

Dit rapport is geschreven aan de hand van de Gemeenschappelijke EU-richtlijnen voor het verwerken van feitelijke landeninformatie (*Common EU-guidelines for processing factual COI*, april 2008). Het is samengesteld op basis van zorgvuldig geselecteerde, openbaar toegankelijke bronnen. Elke bron is vermeld middels een referentie. Alle hier gepresenteerde informatie (met uitzondering van voor de hand liggende feiten) is gecrosschecked met andere bronnen tenzij dit anders is vermeld in de tekst.

Alle geleverde informatie is met uiterste zorg onderzocht, geëvalueerd en verwerkt binnen een beperkte tijdsspanne.

Dit document pretendeert niet volledig te zijn en ook niet uitsluitend te geven voor wat betreft de waarde van een aanvraag voor een vluchtelingenstatus of asiel. De gepresenteerde informatie is niet per se een weerspiegeling van de mening van TOELT.

Indien bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet in dit rapport worden genoemd, betekent dit niet dat de gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden of dat de persoon of organisatie niet bestaat, alleen dat deze niet zijn teruggevonden in openbare bronnen. In deze gevallen wordt aangeraden contact op te nemen met TOELT.

Ook bij twijfel over bronnen, brongebruik of inhoud, of indien u nadere achtergrondinformatie wenst, kunt u altijd contact opnemen met TOELT. Zie het Intranet voor actuele informatie over de landenspecialisten. Via de interne mail is TOELT ook bereikbaar:

¹ De voetnoten bevatten beknopte verwijzingen. Volledige titelbeschrijvingen met internetadressen zijn te vinden in de lijst van geraadpleegde bronnen aan het einde van de tekst.

1. Bij welke relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement is aangesloten?

VERDRAG	Ja/nee
Vluchtelingenverdrag van 1951 (<i>Convention Relating to the Status of Refugees</i>)	Ja ²
Antifolterverdrag (<i>Convention against Torture [CAT]</i>)	Ja ³
Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (<i>International Covenant on Civil and Political Rights</i>)	Ja ⁴
Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens	Ja ⁵

2. Kent Azerbeidzjan op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?

Artikel 70 van de Grondwet luidt:

'I. The Republic of Azerbaijan shall grant political asylum to foreign and stateless persons in accordance with universally accepted international legal rules.

*II. Extradition of persons persecuted for their political convictions and for acts which are not considered a crime in the Republic of Azerbaijan shall be prohibited.'*⁶

In artikel 79 van de Migration Code is bepaald dat *'The decision on expulsion shall not be made about foreigners and stateless persons, who were granted refugee status, as well as political asylum in the Republic of Azerbaijan.'*⁷

3. Hoe wordt in Azerbeidzjan in de praktijk omgegaan met het non-refoulement-beginsel?

UNHCR schrijft: *'UNHCR registered several cases of refoulement from Azerbaijan in 2017. These involved asylum-seekers who were returned to their countries of origin either without being given an opportunity to submit a formal application for refugee status or before a final decision was taken on their application. Two of the cases involved extradition requests from countries of origin.'*⁹

Het US State Department schreef over 2018:

'There were press reports that Turkish citizens were transferred from Azerbaijan to Turkey --where they were detained by Turkish authorities--without due process. Citing Turkish media sources, Turan reported February 22 that Azerbaijani officials facilitated the detention and extradition to Turkey of Ayhan Seferoglu and Erdogan Taylor, both of whom had worked as teachers in Azerbaijan, despite Azerbaijani court rulings in their favor. After his detention, Serfoglou's Azerbaijani wife reportedly asked the Azerbaijan State Migration Service to grant her husband political asylum; authorities subsequently informed Serfoglou's Azerbaijani wife that the application had been rejected. Turkish authorities

² UNHCR, [State Parties to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol](#)

³ United Nations Office of the High Commissioner, [view the ratification status by country or by treaty](#)

⁴ United Nations Office of the High Commissioner, [view the ratification status by country or by treaty](#)

⁵ European Court of Human Rights, [press country file: Azerbaijan](#), maart 2019

⁶ Azerbeidzjan, [the Constitution of the Republic of Azerbaijan](#)

⁷ Azerbeidzjan, [Migration Code](#), laatstelijk gewijzigd op 29 juni 2018,

⁹ UNHCR, [UNHCR Submission on Azerbaijan: UPR 30th Session](#), mei 2018

*reportedly alleged Seferoglu and Taylor were followers of Turkish cleric Fethullah Gulen. According to an April 18 Meydan TV report, Azerbaijani authorities also rendered three such Turkish citizens back to Turkey in 2017 in a similar manner.*¹⁰

Het US State Department schrijft over 2019:

*'There were no reports of refoulement, unlike in 2018, when the press reported that Turkish citizens were transferred without due process from Azerbaijan to Turkey, where they were detained by Turkish authorities who alleged they were followers of Turkish cleric Fethullah Gulen.'*¹¹

4. Is er in zijn algemeenheid informatie over gedwongen terugsturen door de autoriteiten van Azerbeidzjan van vreemdelingen direct aan de grens dan wel over gedwongen uitzettingen door de autoriteiten van Azerbeidzjan van vreemdelingen die al langer in Azerbeidzjan verblijven waarbij mogelijk sprake kan zijn van refoulement? Zo ja, hoe is daar op gereageerd door UNHCR en/of mensenrechtenorganisaties?

Zie onder 3.

5. Kent Azerbeidzjan een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Azerbeidzjan?

Ja.¹² De Azerbeidzjaanse immigratiedienst berichtte in 2018 dat tot dan toe 75 personen van de Azerbeidzjaanse autoriteiten een vluchtelingenstatus hebben gekregen.¹³ Volgens het US State Department wordt het totale aantal erkende vluchtelingen in Azerbeidzjan, inclusief personen die alleen door UNHCR zijn erkend, geschat op 1.120 personen.¹⁴

6. Indien er geen nationale procedure is zoals geformuleerd in vraag 4, bestaat er in Azerbeidzjan dan de mogelijkheid om bescherming te vragen bij een VN-organisatie? Zo ja, bij welke VN-organisatie via welke procedure?

Niet van toepassing.

7. Is het in de praktijk mogelijk om in Azerbeidzjan asiel/bescherming aan te vragen?

Het US State Department schrijft: *'Although UNHCR noted some improvements, the country's refugee-status determination system did not meet international standards. International NGOs continued to report the service remained inefficient and did not operate transparently.'*¹⁵

UNHCR schrijft:

'The Government of Azerbaijan has not allowed asylum-seekers originating from the Chechen Republic of the Russian Federation to access its asylum procedures. As far as UNHCR is aware, the Government has not provided any formal justification for this practice. As of the beginning of 2017, 501 refugees from the Chechen Republic of the Russian Federation were registered with UNHCR in Azerbaijan. The

¹⁰ US State Department, [Country reports on human rights practices for 2018, Azerbaijan](#)

¹¹ US State Department, [Country reports on human rights practices for 2019, Azerbaijan](#)

¹² US State Department, [Country reports on human rights practices for 2019, Azerbaijan](#)

¹³ Azerbeidzjan, State Migration Service, [A round table dedicated to refugees and asylum seekers](#), 11 oktober 2018

¹⁴ US State Department, [Country reports on human rights practices for 2019, Azerbaijan](#)

¹⁵ US State Department, [Country reports on human rights practices for 2019, Azerbaijan](#)

*Government tolerates their presence in the country, but without a legal status they are unable to access formal employment and have only limited access to the national healthcare system and social services, leaving many of them in destitute conditions.*¹⁶

8. Is de UNHCR actief in Azerbeidzjan?

Ja.¹⁷

9. M.b.t. de positie van mensen die door de autoriteiten van Azerbeidzjan of door de UNHCR of een andere VN-organisatie als vluchteling zijn erkend/die in Azerbeidzjan asiel hebben aangevraagd:

9.1 Wat is hun verblijfstatus en krijgen ze een bewijs van registratie?

De wet 'over de status van vluchtelingen en IDP's' bepaalt in artikel 6 dat vluchtelingen, tenzij anders bepaald in de Grondwet, dezelfde rechten en plichten hebben als staatsburgers van Azerbeidzjan. Specifiek wordt in artikel 6 genoemd dat zij het recht hebben op medische zorg en onderwijs.¹⁸

Personen die de politiek asiel of de status van vluchteling is toegekend zijn vrij om te werken.¹⁹ Zij hebben geen visum nodig als ze na het verlaten van Azerbeidzjan willen terugkeren.²⁰

9.2 Wat is hun recht op voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en (betaald) werk? Hoe is dit in de praktijk?

In de praktijk wordt voorgenoemd artikel 6 van de wet 'over de status van vluchtelingen en IDP's' zo uitgelegd dat alleen personen die door de Azerbeidzjaanse autoriteiten als vluchteling zijn erkend recht hebben op gezondheidszorg, onderwijs legaal werk en/of een overheidsuitkering. Personen die alleen door UNHCR als vluchteling zijn erkend ontberen een officiële adresregistratie. Het hebben van deze adresregistratie is voor vrijwel alle overheidsvoorzieningen een voorwaarde.²¹

¹⁶ UNHCR, [UNHCR Submission on Azerbaijan: UPR 30th Session](#), mei 2018

¹⁷ UNHCR, [Azerbaijan](#)

¹⁸ Azerbeidzjan, [Qaçqınların və məcburi köçkünlərin \(ölkə daxilində köçürülmüş şəxslərin\) statusu haqqında](#), laatstelijk gewijzigd op 7 december 2018

¹⁹ Azerbeidzjan, [Migration Code](#), laatstelijk gewijzigd op 29 juni 2018, art. 64

²⁰ Azerbeidzjan, [Migration Code](#), laatstelijk gewijzigd op 29 juni 2018, art. 15

²¹ OC Media, [Afghan refugees struggle to make a living in Azerbaijan](#), 17 december 2019

Lijst van gebruikte bronnen

Azerbeidzjan

- *the Constitution of the Republic of Azerbaijan*, (<https://static2.president.az/media/W1siZiIsIjIwMTgyMDMvMDkvNHQzMWNrcGppYV9Lb25zdGI0dXNpeWFFRU5HLnBkZjZjXQ?sha=c440b7c5f80d645b>), geraadpleegd op 30 maart 2020
- *Qaçqınların və məcburi köçkünlərin (ölkə daxilində köçürülmüş şəxslərin) statusu haqqında*, laatstelijk gewijzigd op 7 december 2018, (<http://www.e-qanun.az/framework/4757>), geraadpleegd op 1 april 2020
- *Migration Code*, laatstelijk gewijzigd op 29 juni 2018, (https://migration.gov.az/content/pdf/5b83f1dc9236e_Migration_Code_EN.pdf), geraadpleegd op 1 april 2020
- Azerbeidzjan, State Migration Service, *A round table dedicated to refugees and asylum seekers*, 11 oktober 2018, (https://migration.gov.az/press/news_content/12915), geraadpleegd op 30 maart 2020

European Court of Human Rights, *press country file: Azerbaijan*, maart 2019,

(https://www.echr.coe.int/Documents/CP_Azerbaijan_ENG.pdf), geraadpleegd op 30 maart 2020

OC Media, *Afghan refugees struggle to make a living in Azerbaijan*, 17 december 2019, (<https://oc-media.org/features/afghan-refugees-struggle-to-make-a-living-in-azerbaijan/0>), geraadpleegd op 6 april 2020

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees)

- *Azerbaijan*, (<https://www.unhcr.org/azerbaijan.html>), geraadpleegd op 30 maart 2020
- *State Parties to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol* (<https://www.unhcr.org/protection/basic/3b73b0d63/states-parties-1951-convention-its-1967-protocol.html>) geraadpleegd op 30 maart 2020
- *UNHCR Submission on Azerbaijan: UPR 30th Session*, mei 2018, (<https://www.refworld.org/country,,UNHCR,,AZE,,5b081e2f4,0.html>), geraadpleegd op 30 maart 2020

United Nations Office of the High Commissioner

- *Office of the High Commissioner, view the ratification status by country or by treaty*, (https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=11&Lang=EN) geraadpleegd op 30 maart 2020

US State Department

- *Country reports on human rights practices for 2018, Azerbaijan*, (http://ind.pucoverheid.nl/id/PUC_IND_6373_7/1)
- *Country reports on human rights practices for 2019, Azerbaijan*, (https://ind.pucoverheid.nl/doc/PUC_1254702_1/1/)